

AYT

EDEBİYAT

SORU BANKASI

Kullanım Kılavuzu için
Karekodu Okut

- YAYINEVİNE AİT KİTAPLAR
- ÖRNEK PDF'LER
- AKILLI TAHTA UYGULAMALARI
(PARDUS İLE UYUMLUDUR.)
- VIDEO SORU ÇÖZÜMLERİ
- MOBİL UYGULAMALAR
- LİSE DESTEK ÖĞRENCİ UYGULAMASI

YAYIN DENİZİ VIDEO ÇÖZÜM UYGULAMASINI İNDİREREK,
www.yayindenizi.com.tr
ADRESİNİ ZİYARET EDEREK
VIDEO ÇÖZÜMLERE ULAŞABİLİRSİNİZ.

DijitalSet
DİJİTAL EĞİTİM SETİ
www.dijitalset.com

- **Sanal Sınıf Entegrasyonu**
ZOOM ile kurumların ders işlemlerini sağlar.
Ders tekrarlarını izleme imkânı verir.
- **Soru Havuzu**
- **Mobil Öğretmen ve Öğrenci Uygulamaları**
Ödevlendirme sistemi
İçeriklere erişim
Raporlama
- **İdari Hizmetler**
Sanal sınıf
SMS ile duyuru
Gelişim raporları
- **Erişilebilirlik**
Tarayıcı aracılığıyla erişim

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.
Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

 yd_yayindenizi

 yd_yayindenizi

 Yayın Denizi

Mobil uygulama
Yayın Denizi Eğitim

YAYIN DENİZİ EĞİTİM

www.yayindenizi.com.tr

yayindenizi@isler.com.tr

0549 839 68 49

23-0621-04-2000Ö -6000B / 69
ISBN: 978-605-197-352-4

KİTAP İÇERİĞİ

- Testler, konu başlıkları ve kazanımlar dikkate alınarak oluşturulmuştur.
- Her testi oluşturan sorular öğrenme sırası dikkate alınarak hazırlanmıştır.
- Öğrencinin kitaptan tam verim alabilmesi için kitabımızın başına rehberlik bölümü eklenmiştir.
- Testler çözülürken eksik alanların belirlenebilmesi için konunun alt başlıklarına ve her soru tipine yer verilmiştir.
- Öğrencilerimizin soruları çözerken nerede takıldıklarını tespit edebilmeleri için konuya ait her tip soru çeşidine yer verilmiştir.
- Kitabın son bölümünde beceri temelli soru örneklerine yer verilmiştir.
- Kitabımızın sonunda Yayın Denizi AYT Edebiyat Soru Bankası'nın yayımlandığı tarihten bugüne ÖSYM'de yakaladığı bazı sorulara örnekler verilmiştir.
- Kitabımızdaki soruların tamamı video çözümlüdür.

BU KİTAP SANA NE KAZANDIRACAK?

- AYT edebiyat müfredatını oluşturan bütün soru tiplerini görmeyi sağlayacak.
- AYT edebiyat testi mantığınızı geliştirecek, bu alandaki sorularla ilgili akıl ve mantık yürütmenizi kolaylaştıracaktır.
- Her seviyedeki öğrenciye hitap eden bu soru bankası, eksiklerinizi görmede size ışık tutacak.
- Bazı kritik konularla ilgili farklı soru biçimleriyle karşılaşmanız sağlanarak konunun belirsiz alanlarını görmeyi, böylelikle konuyu daha iyi kavramanız ve pekiştirmeniz amaçlanmıştır.

SAYFA SAYISI
464

SORU SAYISI
2332

TEST SAYISI
206

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrencilerimiz,

Bizler, dersinize girmemiş olsak da sizlerin öğretmeni sayılırız. Başarınızı dersinize giren öğretmenleriniz kadar önemsiyoruz. Başardığınızda gözlerinizde oluşan o mutluluk ışıltısı var ya, işte kitabımızı hazırlamada en büyük motivasyon kaynağımız o oldu. Yine kitabımızın hazırlık aşamasında sınava giren her bir adayın kendi çocuğumuz, kendi öğrencimiz olduğunu hesap ederek hareket ettik. Bu nedenle her bir soru, evet, her bir soru sizin bilginize ve sınav başarınıza ne gibi katkısı olacağı düşünülerek defalarca gözden geçirildi.

AYT Edebiyat testinden başarılı olmak uzun süreli bir hazırlığı gerektiriyor. Sınavda çıkan ünitelerin ağırlıklarını belirlemek, çalışma süresini bu sınıflandırma ve ağırlıkla paralel yürütmek, düzenli tekrar ve deneme sınavlarına göre rotada ve çalışma temposunda bazı ayarlamalar yapmak işin doğasında var. Ancak AYT Edebiyat testindeki başarının en önemli parçalarından biri, sınava doğru kaynaklarla hazırlanmak. Kitabımız tam da bunun için var.

Yayın Denizi AYT Edebiyat Soru Bankası'na temel oluşturan kitap, sınavın adının LYS olduğu dönemde çok tutulan ve alanında en beğenilen kitapların başında geliyordu. Şu an elinizde tuttuğunuz yayın ise söz konusu soru bankasının, son şekli 2018 yılında verilen yeni müfredat ve yeni sınav sistemine göre baştan sona düzenlenmiş, değiştirilmiş ve geliştirilmiş biçimindedir. Buna göre yeni sınav sisteminde yeri olmayan bazı üniteler ve testler kitaptan çıkarıldı, onların yerine yeni sınav sisteminde gittikçe ağırlık kazanan metin ve tür temelli sorular testlerin içinde kendilerine daha fazla yer buldu. Özellikle roman ve hikâye gibi ünitelerde anlatım teknikleri ile ilgili başka hiçbir kaynakta bulmayacağınız özgün sorulara yer vermeye özen gösterdik.

Kitabımızda yeni müfredatın öngördüğü ünite sınıflandırması ölçü alınmıştır. Ancak bu ünite ve konular içinde ağırlığı fazla olan, kavranmasında bazı doğal güçlükler barındıranlara daha fazla önem verdik. Örneğin şiir bilgisi ünitesi içinde söz sanatları testleri, hikâye ve roman ünitelerinde anlatım teknikleri bu türden ağırlık verdiğimiz konular oldu. Amacımız soru sayısı ve çeşitliliği ile bu konuların kavranmasına yardımcı olmaktır.

Çalışmalarınızın sağlıklı ve düzenli yürütülebilmesi iyi bir rehberlik alt yapısını zorunlu kılıyor. Bunun için kitabımızın başında bulacağınız kısa ancak yoğun rehberlik sayfalarının da sizlere ışık tutacak, yol gösterecek anahtar bilgiler barındırdığına inanıyoruz.

Sevgili ve Saygıdeğer Meslektaşlarımız,

Öğrencilerinizi sınava hazırlarken gösterdiğiniz yoğun çalışmalarınızda kitabımızın sizlere yardımcı olması, bizleri mutlu edecektir. Sayfanın altında yer alan e-posta adreslerimiz öneri ve değerlendirmelerinize her zaman açıktır.

Hasan KURT
Sadullah KARAYANIK
Göksu ÇETİN
Özhan YALÇINKAYA

hasankurt67@hotmail.com
sadullah_karayanik@hotmail.com
goksuçetinn@hotmail.com
ozhanyalcinkaya@hotmail.com

ÇALIŞMA PLANI YAPALIM

NEREDE?

ÇALIŞMA PLANI YAPARKEN BU SORULARI DİKKATE ALINIZ!

Hangi ders, hangi gün?
Konu öğrenme ve tekrar ne zaman?
Soru çözümü ve ödevler ne zaman?

NE ZAMAN?

NASIL?

Deneme sınavları ne zaman?
Aksayan çalışmalar hangi gün ve ne zaman çalışılmalı?
Ders dışı hangi etkinlikler ne zaman yapılmalı?
Tatil günü hangi gün?

Her şey ne kadar karışık görünse de;

- gerçekleştirilebilecek bir hedefin varsa,
- hedefe ulaşmayı amaç edindiysen,
- soru çözerek deneyim kazanıyorsan,
- konuları birbiri ile ilişkilendirebiliyorsan,
- sınav uygulayarak bilgilerini sık sık kontrol ediyorsan,
- kendine güveniyorsan

İşler iyi gidecek demektir.

İYİ NOT ALMAK, HER ŞEYİ YAZMAK DEMEK DEĞİLDİR!

İyi not almak; kendi cümlelerini kurmak, şekille veya yazıyla şifrelemek, baktığında kolayca anlayıp hatırlamak için materyal hazırlamak demektir.

Tutulmuş notlar; onlara geri dönmek, onları okumak, gözden geçirmek, oradaki fikirlerin üzerine düşünmekle bir anlam kazanır.

Merak;
öğrenme isteğini harekete geçirir,
odaklanmayı sağlar,
çabuk yorulmayı engeller.

EVDE ETKİN ÇALIŞMA

Evde olduğunuz zamanı çok iyi değerlendirmelisiniz. Çoğu zaman yoğun ve yorgun bir gün geçirecek eve geldiğiniz için iyi ve uygulanabilir bir programa ihtiyacınız var.

Evde yapılması gereken işler:

- Uyuma • dinlenme • beslenme • konuları tekrar etme • soru çözme • çözemediğin sorular için araştırma yapma
- ödev yapma • fazladan sınav uygulama • önceden öngörüle-meyen durumlar

gibi pek çok başlık altında toplanabilir.

Dersler gün boyu peşinizi bırakmadı. Okul bitti ama evde derse devam çünkü hedefleriniz ve hayalleriniz var. Bunu asla unutmamalısınız.

- Eve gelince önce dinlenmelisiniz.
- Kendinize bir ders çalışma saati belirlemeli ve sürekli bunu düşünmelisiniz. Çünkü zihin neyi tekrar ederse kendini o yönde yönlendirir.
- Konu öğrenme, tekrar etme, soru çözme saatlerini birbiri arkasına yerleştirmelisiniz.
- Ders çalışırken mutlaka ara vermelisiniz. Ara vermek odaklanma gücünüzü artıracaktır.
- Her gün konu tekrarlarına zaman ayırmalısınız. Yeni bilgiyi günlük tekrar etmelisiniz. Tekrar etmek başarının anahtarıdır. Bilginin pekiştirilmesini ve uzun süreli hafızaya atılmasını sağlar. Tekrarlarınızı zihinden yapmayı öğrenmelisiniz. Bu size zaman kazandırmanın yanında kalıcı olarak öğrenmenize de katkı sağlayacaktır.
- Bilginin kalıcı olmasını sağlamak için ilişkilendirerek öğrenmeye çalışmalısınız. Ezberden kaçınmalısınız. Öğrenilen bilginin tam olarak kullanılması için beyin tarafından analizinin yapılması gerekir. Ezberci sistem bunu engeller.
- Not alma hızınızı kendinize göre belirlemelisiniz. Yavaş not alma beynin konsantre olmasını zorlaştırır, yazma hızı ile beynin çalışma hızı arasında boşluk meydana gelir. Zihin başka alanlara kayar ve konsantrasyon sorunu yaşarsınız.
- Her şeyden arındırılmış ortam, çalışma için iyi bir ortam değildir.
- Dikkatinizi belli alanlara değil, genele yaymalısınız. Dikkatinizi uyanık tutmayı unutmamalısınız.
- Sosyal hayattaki olumsuz etkenlere dikkat etmeli, mümkün olduğunca bunları ortadan kaldırmalısınız.
- Yaptığınız programa beyninizi ikna etmelisiniz.

Bilgi

+

Deneyim

+

Duygu ve Davranış

=

ÖĞRENME

Rehberlik Yönergesi

Şu soruları sorarak öncelikle kendini tanımalısın

Nerede Eksiğim Var?

- ✓ Konuyu nasıl çalışacağımı bilmiyorum.
- ✓ Konuyu hiç bilmiyorum.
- ✓ Konu eksikim var.
- ✓ Yeterince soru çözmüyorum.
- ✓ Soru çözerken zorlanıyorum.
- ✓ Nelere takıldığımı bulamıyorum.
- ✓ Okuduğumu anlamıyorum.
- ✓ Yorum yapamıyorum.

UNUTMAYALIM!

Testlerde çözemediğiniz soruları toplu bir şekilde incerseniz nerede eksikliğinizi olduğunu bulursunuz.

Öğrenme Yöntemim Nedir?

- ✓ Yazarak
- ✓ Dinleyerek
- ✓ Anlatarak
- ✓ Görerek
- ✓ Soru Çözerek

**GELECEĞİN CAHİLİ
OKUMAYAN KİŞİ DEĞİL,
NASIL ÖĞRENECEĞİNİ
BİLMİYEN KİŞİ OLACAKTIR.
(Alvin Toffler)**

Kendimi Geliştirmek İçin Ne Yapmalıyım

KONUYU NASIL ÇALIŞACAĞIMI BİLMİYORUM

Öncelikle nasıl öğrendiğini belirlemeli ve ona uygun bir şekilde çalışmalıdır. Konuları sırasına göre çalışmalı, not tutmalıdır. Nasıl not tutulur iyi bilmelidir. Soru çözerken uygulama yapmalıdır. Örnek çözümlü soruları incelemelidir. Gerekirse daha alt sınıflarda aynı konu ile ilgili bilgileri incelemeli, sorularını çözmelidir. Eğer tek başına çalışmadığını fark edersen kendine bir çalışma arkadaşı bulmalıdır.

KONU EKŞİĞİM VAR.

Nerede eksik olduğunu belirleyerek işe başlamalıdır. Bu nedenle çözdüğün testlerdeki takıldığın noktalara dikkat etmelidir. Konu özetti soru bankası almalıdır. Konu özetlerini not tutarak incelemelidir. Konu içinde örnek olarak verilen soruların çözümünü incelemelidir. Yapamadığın soruları öncelikle çözümünden anlamaya çalışmalıdır. Bu eksikliği daha kolay fark etmeni sağlayacaktır. Konuyu zamana yayarak günlük kısa periyotlarla çalışmalıdır. Bu daha çok tekrar etmeni ve bilgiyi kalıcı hafızana atmanı sağlayacaktır.

YORUM YAPAMIYORUM, ANLAMADA ZORLANIYORUM.

Daha yavaş okumalıdır. Gözle okuma yerine dudaktan okuma yapmalıdır. Her şeyin altını çiziyorsa bundan vazgeçmelidir. Okuma hızıyla düşünme hızını eşitlemelidir. Paragraf soru bankaları sözel okuma ve algılama yeteneğini geliştirmede sana yardımcı olacaktır. Günlük kitap okuma alışkanlığı geliştirmelidir.

KONUYU HİÇ BİLMİYORUM.

Konu anlatımlı kitap veya ders videolarını izleyerek işe başlamalıdır. Öğrenme yöntemine uygun konu anlatımlı kitaplar seçmelidir. Görsel içeriği zengin, konuyu örneklerle destekleyerek anlatan kitaplar öğrenmeyi kolaylaştıracaktır.

YETERİNCE SORU ÇÖZMÜYORUM.

Şunu belirlemelidir: Çözmüyor musun, çözemiyor musun? Çözemiyorsa öncelikle kendine uygun seviyede bir soru bankası alarak işe başlamalıdır. Eksiklerini görmede sana yol gösterecektir. Unutma öğrenmenin kalıcı olması için yeterince ve farklı sorular çözmelidir. Bu nedenle eğer soru çözmüyorum diyorsa işin daha kolay sadece çözmeye başlamalıdır. Unutma zamanı doğru kullanabilmek için yeterince ve farklı sorular çözmelidir.

SORU ÇÖZERKEN ZORLANIYORUM. NEREDE TAKILDIĞIMI BULAMIYORUM.

Örnek çözümlü kitap alıp çözümlü soruların çözümlerini incelemelidir. Tüm örnek soruların çözümünü inceledikten sonra konu sonundaki soruları çözmeye başlamalıdır. Soru çözümlerinde nerelere takıldığını dikkat etmelidir. Eğer işlemleri tamamlayamıyorsa öncelikle işlem gücünü geliştirmelidir. Soruları çözmek zaman alıyorsa sabırlı olmalıdır. Farklı sorularla karşılaştıkça ve çözdüğün test sayısı arttıkça bu durumun değiştiğini görecektir. Yapamadığın sorular temel düzeyde ise konu anlatımına geri dönmeli veya dersi tekrar dinlemelidir.

Öğrenmeyi Kolaylaştıralım

BÖYLE MİSİN?

- Düzenli ortam
- Resimli dergi ve kitaplar
- Masa başında, bireysel çalışma
- Şema, grafik, harita kullanma
- Renkli kalem kullanma
- Gözlemleyerek kavrama
- Çizimleri takip etme
- Duyduğunu hatırlama

GÖRSEL

- Yazarken renkleri kullan.
- Okurken önemli yerlerin altını çiz.
- Ders dinlerken küçük kartlara not al.
- Karmaşık konuları çizime dönüştür.
- Konuyu planla ve organize et.
- Resimlerle çalış, konuları kolay kavra.
- Soru çözerken verilenleri şemala.

- Özenli, hoş, rahat konuşabilme
- Dinleyerek ve konuşarak öğrenme
- Müzik ve ses kayıtlarını dinlemeyi sevme
- Ritmik, orta hızda, tane tane konuşma
- Grup çalışmalarından zevk alma.
- Sözel ifadeleri takip etme

İŞİTSEL

- Çalışma arkadaşı bul veya grupta çalış.
- Yüksek sesle tekrar et.
- Yeni öğrendiğin bilgileri ritmik tarzda tekrarla.
(Komik, saçma ve çığınca olması öğrenmeyi kolaylaştırır.)
- Öğrendiklerini kendine anlat
- Öğrendiklerini kendi kelimelerle ifade et.

- Az ve öz konuşma
- Sürekli hareket etme isteği
- Öğeleri kullanmayı ve deney yapmayı sevme
- Yaşadığını, gördüğünü ve dokunduğunu hatırlama
- Rahat ve sakin konuşma
- Rahatına düşkün olma.

DOKUNSAK

- Ön sıralara otur, kısa notlar al.
- Konu tekrarlarında hareket hâlinde ol.
- Yüksek sesle oku.
- Çalışırken şema, tablo, harita yap.
- Kendi istediğin yerde ve formda çalış.
- Dersi hareketli birinden dinle.

SOL BEYİN

Vücudun sağ tarafındaki organlarını yönetir.

Analistik düşünme becerisine sahiptir.

Akademik ve bilimsel konularda başarılıdır.

Matematiksel verilerle ilgilenir.

Dili iyi kullanır.

Kelime, sayı ve sembollerle ilgilenir.

Mantıksaldır.

Sebep-sonuç ilişkisini iyi kurar, sonuçlarla ilgilenir.

SAĞ BEYİN

Vücudun sol tarafındaki organları yönetir.

Görsel ve işitsel konularla ilgilenir.

Görme ve duyma yoluyla öğrenir.

Gerçek üstü hayaller kurar.

Mecaz anlamlarla ilgilenir.

Üretkendir.

Sanatsal faaliyetlere çok yatkındır.

Yapamam sendromu
Eleştirme
Yeniliğe karşı olma
Analiz etme
Algılama ve üretme
Sıralı işlem yapma
Alışkanlıklarla değerlendirme

Ses tonu ve duygular
Matematiğin merkezi
Gerçek sorun çözücü
Yenilikçi
Bütünsel kavrama
Değer yargısı eksik

BEYNİNİZİ YERİNDEN ÇIKARIN VE ONA SALDIRIN KENDİNİ KORUYACAKTIR.

Mark Twain

ÖN SÖZ

REHBERLİK

1. ÜNİTE

GİRİŞ

Güzel Sanatlar ve Edebiyat.....	13
Edebiyatın Tarih, Din ve Toplum ile İlişkisi.....	17
Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri (İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı / Sözlü Edebiyat, Yazılı Edebiyat)....	19
Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri (İslami Dönem Türk Edebiyatı / Geçiş Dönemi, Halk Edebiyatı, Divan Edebiyatı)	23
Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri (Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı / Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı)	25
Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri (Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı / Servetifünun Dönemi Türk Edebiyatı ve Fecriati Topluluğu).....	27
Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri (Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı / Millî Edebiyat Dönemi)	29
Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri (Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı / Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı).....	31
Türk Dilinin Tarihî Gelişimi, Türkçenin Önemli Sözlük ve Dergileri	33
Metinlerin Sınıflandırılması (Edebî Metin, Öğretici Metin)	35

2. ÜNİTE

ŞİİR

Şiirde Yapı – Şiirde Tema.....	41
Şiirde Ahenk	45
Manzume ve Şiir (Şiir Türleri).....	57
Edebî Sanatlar (Söz Sanatları).....	63
İslamiyet'in Kabulünden Önceki Türk Şiiri (Koşuk – Sagu)	87
Geçiş Dönemi Türk Edebiyatı.....	91
Halk Şiiri / Anonim Halk Şiiri	99
Halk Şiiri / Âşık Tarzı Türk Halk Şiiri.....	103
Halk Şiiri / Dinî – Tasavvufi Türk Şiiri (Tekke Şiiri)	117
Divan Şiiri	127
Divan Nesri	157
Tanzimat Şiiri.....	167
Servetifünun Şiiri	175
Fecriati Şiiri.....	183
Saf Şiir	187
Millî Edebiyat Dönemi Şiiri	191
Millî Edebiyat Dönemi Bağımsız Sanatçılar.....	195
Beş Hececiler	199
Cumhuriyet Dönemi Şiiri / Cumhuriyet Dönemi'nde Saf Şiir Anlayışını Sürdüren Şiir – Yedi Meşaleciler ..	201
Cumhuriyet Dönemi Şiiri / Toplumcu Şiir (1923 – 1960)	207
Cumhuriyet Dönemi Şiiri / Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir	211
Cumhuriyet Dönemi Şiiri / Garip Akımı	215
Cumhuriyet Dönemi Şiiri / İkinci Yeni Şiiri	217
Cumhuriyet Dönemi Şiiri / Dinî Değerleri, Geleneğe Duyarlılığı ve Metafizik Anlayışı Öne Çıkaran Şiir	221
Cumhuriyet Dönemi Şiiri / 1960 Sonrası Toplumcu Şiir	223
Cumhuriyet Dönemi Şiiri – 1980 Sonrası Türk Şiiri	225
Cumhuriyet Dönemi Şiiri / Cumhuriyet Dönemi'nde Halk Şiiri	227
Cumhuriyet Dönemi Şiiri / Karma Test	229

3. ÜNİTE

HİKÂYE

Hikâyenin Tanımı, Özellikleri, Tarihsel Gelişimi ve Unsurları, Anlatıcının Bakış Açısı, Hikâye Türleri.....	239
Hikâye ve Romanda Anlatım Teknikleri.....	243
Geçiş Dönemi Türk Edebiyatı'nda Hikâye / Dede Korkut Hikâyeleri.....	247
Divan Edebiyatında Hikâye / Mesnevi.....	249
Halk Edebiyatında Hikâye / Halk Hikâyeleri.....	253
Tanzimat Dönemi'nde Hikâye.....	255
Servetifünun Döneminde Hikâye.....	257
Millî Edebiyat Dönemi'nde Hikâye.....	259
Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye / Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Eserler.....	265
Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye / Toplumcu Gerçekçi Eserler.....	267
Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye / Millî-Dinî Duyarlılıkları Yansıtan Eserler.....	269
Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye / Modernizmi Esas Alan Eserler.....	271

4. ÜNİTE

ROMAN

Romanın Tanımı, Özellikleri, Roman Türleri.....	277
Romanda Anlatım Teknikleri.....	279
Tanzimat Dönemi'nde Roman.....	283
Servetifünun Dönemi'nde Roman.....	291
Millî Edebiyat Dönemi'nde Roman.....	297
Cumhuriyet Dönemi'nde Roman / Millî ve Dinî Duyarlılıkları Yansıtan Eserler.....	309
Cumhuriyet Dönemi'nde Roman / Toplumcu Gerçekçi Eserler.....	313
Cumhuriyet Dönemi'nde Roman / Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Eserler.....	317
Cumhuriyet Dönemi'nde Roman / Modernizmi Esas Alan Eserler.....	321
Cumhuriyet Dönemi'nde Roman / Genel Karma.....	325
Roman Özetleri.....	329

5. ÜNİTE

TİYATRO

Tiyatronun Tanımı, Özellikleri, Terimleri ve Modern Tiyatro Türleri.....	341
Geleneksel Türk Tiyatrosu.....	343
Tiyatro Terimleri, Modern Tiyatro Türleri, Geleneksel Türk Tiyatrosu.....	347
Tanzimat Dönemi Tiyatrosu.....	355
Millî Edebiyat Dönemi Tiyatrosu.....	363
Cumhuriyet Dönemi Tiyatrosu.....	367

6. ÜNİTE

MASAL / FABL

Masal / Fabl	373
--------------------	-----

7. ÜNİTE

DESTAN / EFSANE

Destan / Doğal Destan, Yapma Destan, İslamiyet Öncesi Türk Destanları	379
Destan / İslamiyet'in Kabulünden Sonraki Türk Destanları	385
Efsane	387

8. ÜNİTE

BİLGİLENDİRİCİ (ÖĞRETİCİ) METİNLER

Bilgilendirici (Öğretici) Metinler	391
Tanzimat Dönemi Bilgilendirici (Öğretici) Metinleri	401
Servetifünun Dönemi Bilgilendirici (Öğretici) Metinleri	405
Millî Edebiyat Dönemi Bilgilendirici (Öğretici) Metinleri	409
Cumhuriyet Dönemi Bilgilendirici (Öğretici) Metinleri	413

9. ÜNİTE

TÜRK DÜNYASI EDEBİYATI

Türk Dünyası Edebiyatı	419
------------------------------	-----

10. ÜNİTE

EDEBİYAT AKIMLARI

Edebiyat Akımları	425
-------------------------	-----

11. ÜNİTE

DÜNYA EDEBİYATI

Dünya Edebiyatı	435
-----------------------	-----

YENİ NESİL SORULAR / BECERİ TEMELLİ SORULAR	443
---	-----

ÖSYM'DE YAKALANAN SORULAR	453
---------------------------------	-----

ÜNİTE

1

TEST BAŞLIKLARI

- Güzel Sanatlar ve Edebiyat
- Edebiyatın Tarih, Din ve Toplum ile İlişkisi
- Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri (İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı / Sözlü Edebiyat, Yazılı Edebiyat)
- Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri (İslami Dönem Türk Edebiyatı / Geçiş Dönemi, Halk Edebiyatı, Divan Edebiyatı)
- Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri (Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı / Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı)
- Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri (Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı / Servetifünun Dönemi Türk Edebiyatı ve Fecriati Topluluğu)
- Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri (Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı / Millî Edebiyat Dönemi)
- Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri (Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı / Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı)
- Türk Dilinin Tarihî Gelişimi, Türkçenin Önemli Sözlük ve Dergileri
- Metinlerin Sınıflandırılması (Edebî Metin, Öğretici Metin)

ÖSYM KONU ANALİZİ

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
7	2	4	2	-	-	1	1	-	1	1
2010 - 2017 LYS (56 soru), 2018 - 2020 AYT (24 soru)										

GİRİŞ

! DİKKAT

Bu bölümde;

- ! edebiyatın tanımı,
- ! edebiyatın güzel sanatlar içerisindeki yeri,
- ! Türk edebiyatının tarihî dönemleri, metin-edebî metin farkı,
- ! Türk dilinin tarihî gelişimi,
- ! Türkçenin önemli sözlükleri gibi temel bilgilerin öğrenilmesi beklenmektedir.
- ! Ünite içinde yer alan Türk edebiyatının dönemleri, AYT Türk Dili ve Edebiyatı Testi'nde sorulan önemli başlıklardandır.
- ! Bu üniteye iyi çalışmanız, diğer üniteleri de tarihsel bağlamları içinde ve daha analitik bir bakış açısıyla ele almanıza yardımcı olacaktır.
- ! Lütfen, bu konuyu tümüyle öğrendiğinize inanmadan diğer ünitelere geçmeyiniz.

1. Güzel sanatlar; "işitsel (fonetik) sanatlar", "görsel (plastik) sanatlar" ve "dramatik (ritmik) sanatlar" olmak üzere üçe ayrılır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu sanatlara verilen örnekler doğru olarak eşleştirilmiştir?

	İşitsel Sanatlar	Görsel Sanatlar	Dramatik Sanatlar
A)	Edebiyat	Bale	Sinema
B)	Hat	Resim	Dans
C)	Edebiyat	Mimari	Tiyatro
D)	Müzik	Opera	Tiyatro
E)	Tiyatro	Heykel	Müzik

2. Dil, duygu ve düşüncenin âdeta kabıdır. Bir milletin bütün duygu ve düşünce hazinesi, dil kabına veya kalıbına dökülür ve bu dil kabı ile coğrafyadan coğrafyaya, nesilden nesile aktarılır.

Bu parçada dil ile ilgili;

- I. dilin iletişim aracı olduğu,
- II. dilin canlı bir varlık oluşu,
- III. dilin kültür taşıyıcılığı,
- IV. dilin günlük yaşamda kullanımı,
- V. dilin milletleri birbirine bağlayıcılığı

yargılarından hangisi vurgulanmıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. Bir heykeltıraş da ağaca biçim verebilir, bir marangoz da. Fakat heykeltıraşın ağaca biçim verişindeki amaç ile marangozunki aynı değildir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Heykeltıraş, eserine kedinden bir şeyler katarak özgünlüğü yakalar.
- B) Marangoz, eserini alışılmış hareketlerle ve tekrar edilen bir biçimde yapar.
- C) İkisinin kullandığı malzeme aynıdır.
- D) Her ikisi de güzel sanatlar alanında eser verir.
- E) Marangoz zanaatkâr, heykeltıraş ise sanatkârdır.

4. Ben de o muayene odasının önünde senelerce bekledim. Benim yanımda büyüğüm de yoktu. Yalnız başıma demir parmaklı kapıdan içeriye girdim. Camlı kapıların garip bir beyazlıkla gözlerime vuran ve içimde korku ile karışarak yuvarlanan parıltıları arasında o dehlize girerdim de yalnız başıma bir köşeye ilişirdim. Kimildamazdım, susardım, beklerdim; korkudan büzülürdüm, rengimin uçtuğunu hissedirdim.

Bu edebî metin incelenirken özellikle aşağıdaki bilimlerin hangisinden yararlanır?

- A) Psikoloji   B) Sosyoloji   C) Felsefe
D) Tarih   E) Coğrafya

5. Gündelik hayattaki dil, farklı şekillerde karşımıza çıkar. Bilimde "terim", felsefede "kavram", sanatta ise "imge" kullanılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir terim, kavram ya da imge kullanılmamıştır?

- A) Yaralı bir ceylan kalbi gibi içli bir sesi vardı.
- B) Merhamet, saçlarını ıslatan sessiz bir yağmurdu.
- C) Bu üç perdelik oyunun yazarıyla söyleşi yapmışlar.
- D) Dün, misafirleri beklemiştim; bugün geziyorum.
- E) Öğretici metinler ile kumaca metinlerin farkını anladım.

6. Ahmet Mithat Efendi'nin *Felâhın Bey'le Rakım Efendi* ve Rezaizade Mahmut Ekrem'in *Araba Sevdası* adlı romanlarında, Batılılaşmayı yanlış anlayan züppe tipi, yanlış Batılılaşma anlayışı işlenmiş ve eleştirilmiştir.

Bu cümlede sözü edilen eserler, aşağıdaki bilim dallarından hangisine kaynaklık edebilir?

- A) Sosyoloji   B) Psikoloji   C) Felsefe
D) Tarih   E) Coğrafya

I.	Plastik sanatlar	Hat
II.	Fonetik sanatlar	Müzik
III.	Ritmik sanatlar	Dans
IV.	Zanaat	Ayakkabıcılık
V.	Karma sanat	Heykel

Yukarıdaki numaralanmış terimlerden hangisi karşısındakiyle ilişkilendirilemez?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

- 8.** Her millet, dilini ve kültürünü yüzyıllar boyunca yoğurur. Bu esnada o, akan bir nehir gibi içinden geçtiği her topraktan bazı unsurları alır. Her medeni milletin konuşma ve yazı dili, karşılaştığı medeniyetlerden alınma kelime ve deyimlerle doludur.

Bu parçada "dil" ile ilgili asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dil, sadece iletişim aracı olarak kullanılmaz, dilin başka işlevleri de vardır.
 B) Aynı dili konuşan insanlar, ortak kültür değerlerini paylaşırlar.
 C) Dil, duyguları ifade etmede ve kültürün oluşumunda en önemli öğedir.
 D) Dil, kültür mirasını geçmişten geleceğe taşıyan önemli bir unsurdur.
 E) Dil, milletin çağlar boyunca yaşadığı tarihin âdeta bir özetidir.

- 9.** Edebî metinlerin arka planında düşünce de bulunabilir. Edebî metinlerin bir düşünceyi, dünya görüşünü anlatması onu ---- metni yapmaz. Edebiyat, bu düşünceleri ---- anlatır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilebilir?

- A) tarih – nesnel ifadelerle, terimlerle
 B) felsefe – yorumlayarak, değiştirip dönüştürerek
 C) psikoloji – olduğu gibi, hiç değiştirmeden
 D) coğrafya – betimleyerek, gözlemeden yararlanarak
 E) sosyoloji – faydalı olmak, bilgilendirmek için

- 10.** İnsanların maddeye dayanan gereksinimlerini karşılamak amacıyla yapılan, öğrenimle birlikte deneyim, beceri ve ustalık gerektiren "boyacılık, demircilik" gibi işlere ---- denir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) bilim   B) güzel sanatlar
 C) zanaat   D) estetik
 E) kültür

- 11.** I. Bir romancı, kahramanlarının gerçekleştirdiği olayları anlatırken onların ruhsal durumlarını da ortaya koymak durumundadır. (Psikoloji)

II. Edebiyat ürünleri geçmişte yaşanmış olayları anlatır. (Sosyoloji)

III. Edebiyat, bir çevreyi ve bu çevredeki insan ilişkilerini dile getirebilir. (Tarih)

IV. Edebiyat eserlerinin arkasında bir düşüncenin, dünya görüşünün olması doğaldır. (Felsefe)

V. Edebiyat eserleri, bir mekânda ortaya çıkar ve o mekânı anlatır. (Coğrafya)

Edebiyatın bilimlerle ilişkisinin verildiği numaralanmış cümlelerdeki yanlışın giderilmesi için ayrıca verilen bilim dallarından hangilerinin yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II   B) II ve III   C) II ve IV
 D) III ve IV   E) IV ve V

- 12.** I. Güzel sanatların amacı bilimden farklıdır.

II. Sanat; hissettirir, sezdirir, çağırıştırır.

III. Sanatın amacı öğretmek, bilgi vermek değildir.

IV. Sanat eserinin amacı doğruyu, yararlıyı, iyiyi bulmaktır.

V. Sanat, nesnel bir özellik taşımaz; bireysel, biricik ve özgündür.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

1. Aşağıdakilerin hangisinde araç içinde verilenle yapılan açıklama uyuşmamaktadır?

- A) İnsanların duygu ve düşüncelerini anlatmak için kullandıkları sesli işaretler sistemi. (Dil)
- B) Okuyanda zevk, coşku ve heyecan uyandıran, edebî üslupla yazılan eserler. (Edebî eser)
- C) Duygu, düşünce ve hayallerin söz ya da yazıyla güzel ve etkili bir üslupla anlatılması. (Estetik)
- D) Maddi ihtiyaçları karşılamak amacıyla yapılan, el hüneri gerektiren iş. (Zanaat)
- E) Edebiyat, müzik, resim, heykel, mimari gibi, insanda coşku ve hayranlık uyandıran sanatlar. (Güzel sanatlar)

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) Sanat metinlerinin anlamı yoktur, anlamları vardır.
- B) Sanat eserleri bilimsel eserler gibi bilgilendirici ve nesnel olmak zorunda değildir.
- C) Bir sözcüğün veya bir ifadenin ait olduğu metnin yapısı ve bütünlüğü içerisinde, değer ve anlam kazanmasına "bağlam" denir.
- D) Sanat eseri biricik ve özgündür, bu yönüyle de çeşitli şekillerde sanatçısını temsil eder.
- E) Doğal gerçeklik aynen tekrar edilmedikçe sanat eserinde özgünlüğe ulaşılamaz.

3. İnsanda güzel duygular uyandıran, duygu düşünce ve hayal dünyasını zenginleştiren eserlere "sanat eseri" denir. Resim, müzik, mimari, heykel, şiir ve edebiyat birer sanat dalıdır. Sanat eserleri görsel (plastik) sanat eseri, fonetik (işitsel) sanat eseri ve dramatik (ritmik) sanat eserleri olmak üzere üçe ayrılır. Resim, mimari, heykel, hat ---- ; edebiyat ve müzik ----; tiyatro, dans, sinema, bale, opera ise ---- sanat dalına girer.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) görsel – dramatik – fonetik
- B) dramatik – fonetik – görsel
- C) dramatik – görsel – fonetik
- D) görsel – fonetik – dramatik
- E) fonetik – görsel – dramatik

4. Aşağıdakilerden hangisi güzel sanatların özelliklerinden biri değildir?

- A) İnsanın hayallerini dile getirmesi
- B) Duyguları ön plana çıkarması
- C) İdeolojik bir öz taşıması
- D) Çok anlamlı özellik göstermesi
- E) Estetik zevk verme amacı gütmesi

5. Aşağıdakilerden hangisi edebiyatın tarihle ilişkisini ortaya koyan bir metindir?

- A) İtilaf kuvvetleri zulmün, haksızlığın en son derecesine varmışlardı ve bu zulüm önünde öncülük eden ve bu zulmü alkışlayan soysuzlaşmış Türkler göze çarpmakta idi. Bir gün Necdet tramvayların birinde şöyle bir faciaya şahit oldu. (*Sodom ve Gomora*)
- B) İstanbul'un Sinekli Bakkal semtinde dar bir arka sokak. İmam İlhami Efendi'nin sade döşenmiş evi. On bir, on iki yaşlarında, ince, yaşlılarına göre uzun boylu bir çocuk olan Rabia kendi eliyle yaptığı, uzun saçları mısır püskülünden, gözleri mavi boncuktan bez bebeğe kırmızı boncuktan bir ağız dikmektedir. Annesi Emine'nin sesi uzaktan işitilir. (*Sinekli Bakkal*)
- C) Kendisinde asla ihanet düşüncesi, maddi bir emel bulmuyordu. Güzel bulmadığı araçlarla maksadına ulaşmaktan nefret ederdi hâlbuki bu arzusunun varlığına acı çekmeksizin dayanamazken onun en ufak bir gösterisine hayatını feda eder de yine razı olmazdı. (*Eylül*)
- D) Geçen gün Yeşim'le konuşuyorduk da onun annesi de vara yoğa bağıryormuş. O da bizimki gibi bir yelpaze edinmiş, ikide bir ter basınca yelpazesıyla serinlemeye çalışıyor, bir yandan da bir sürü huzursuzluk ediyormuş. Neyse, biz gelelim bizim olaya. (*Bir Genç Kızın Gizli Defteri*)
- E) Seni diğerlerinden farksız yapmaya çalışan bir dünyada, kendin olarak kalabilmek, dünyanın en büyük savaşını vermektir. Bu savaş bir başladı mı bir daha hiç bitmez. Öğretmenlik mesleğine büyük ideallerle başlayan Arif Öğretmen, kendisini bu mesleği seçtiği için artık "aptal" gibi hissetmektedir. Bu durum onu gün geçtikçe daha da huzursuz etmektedir. (*Savaşçı*)

6. Sanat dalının niteliği ve tekniği göz önünde bulundurulduğunda aşağıdaki eşleştirmelerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Minyatür, karikatür, fotoğraf – Yüzey sanatları
- B) Heykel, seramik, anıtlar – Hacim sanatları
- C) Opera, klasik müzikler – Dramatik sanatlar
- D) Roman, hikâye, şiir, deneme – Dil sanatları
- E) Bale, dans türleri – Hareket sanatları

7. Aşağıdakilerden hangisinde sanat eserinin özellikleriyle ilgili bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) Sanat eserinin amacı öncelikle doğruluk ve fayda değil, güzelliştir.
- B) Sanat eserleri, insanların duygu ve düşüncelerini anlatır.
- C) Sanat eserleri, bilimsel eserler gibi bilgilendirici ve neseldir.
- D) Sanat eserinin en önemli niteliklerinden biri öznelikle ortaya konmuş olmasıdır.
- E) Sanat eserleri, benzer özellikler taşısa da biricik ve özgündür.

8. Edebî tür olarak hikâye, Türk edebiyatına Tanzimat'tan sonra girmiştir. Bir süre edebiyatçıların bir yan uğraşı olarak varlığını sürdüren bu tür, ilk defa Millî Edebiyat Dönemi'nde Ömer Seyfettin tarafından ön plana çıkarılır. Ülke sorunları, toplumsal gerçekler, aile ilişkileri, geçim sıkıntıları, eğitim problemleri ve Millî Mücadele Dönemi'nin etkileri bu hikâyelerin en yaygın konularını oluşturur.

Bu parçada hikâyenin etkilendiği konular aşağıdaki bilim dallarından özellikle hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Biyoloji
- B) Sosyoloji
- C) Tarih
- D) Psikoloji
- E) Metafizik

9. Mimar taş, çimento, demir, kum; müzisyen nota, ses; ressam boya, fırça, tuval gibi malzemelerle sanatını oluşturuyorsa şair ve yazar da eserini ---- meydana getirir. Bu yönüyle edebiyat, malzemesi yönüyle özgün bir sanat olma özelliği taşır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olur?

- A) düşünceyle
- B) dille
- C) sesle
- D) emekle
- E) bilinçle

10. Bir sınıfta tam kırk çocuk dizili;
Bir kara tahta, üstünde bir üçgen;
Bir koca daire, sağır, çekingen;
Merkezi güm güm eder davul gibi.
Dilsiz, vatansız harfler küme küme,
Bekleşiş dururlar, azap içinde.

Jules SUPERVIELLE

Bu şiirde geçen kavram ve imgelerden hareketle aşağıdaki bilimlerin hangisinden yararlanıldığı söylenebilir?

- A) Biyoloji
- B) Felsefe
- C) Fizik
- D) Kimya
- E) Matematik

11. Aşağıdakilerden hangisi sanat eseri kabul edilemez?

- A) Bünyan'da tecrübeli bir usta tarafından dokunmuş bir kilim
- B) Orhan Kemal'in yazdığı *Hanımın Çiftliği* romanı
- C) Neşet Ertaş tarafından bestelenmiş *Zahidem* türküsü
- D) Pablo Ruiz Picasso'nun yaptığı *Guernica* tablosu
- E) Rodin tarafından yapılmış *Düşünen Adam* heykeli

12. Kar şiiri, duyguları kelimelerle, yanındaki resim boya ve fırçayla anlatmış; bir sinema filmi ise canlandırarak vermiştir. Bu üç sanat eserinin etkileme gücü birbirinden farklıdır. Kullandıkları araçlar farklı olmasına karşın aynı tema üzerinde birleşmişlerdir. Güzel sanatlar kullanıldığı malzemeye, yazılış amacına, dilin kullanılma şekline göre sınıflandırılır. Nitekim yukarıdaki eserler içinde sese dayalı (fonetik) olan, görsel ve dramatik olanlara göre daha soyut ve etkileyici kabul edilebilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisinde verilen fonetik (işitsel) sanat olarak kabul edilebilir?

- A) Resim – Minyatür
- B) Hat – Tezhip
- C) Sinema – Ebru
- D) Edebiyat – Müzik
- E) Heykel – Pandomim

1. Ziya Paşa'nın şiirleri arasında bir de *Zafernâme* adlı kaside ve onun kadar akis bırakan açıklamasıyla beraber yayımladığı bir tahmisi vardır. Oldukça şiddetli bir siyasi hiciv olan *Zafernâme*, İzmit Mutasarrıfı Fazıl Paşa ağzından yazılmıştır.

Bu metin aşağıdakilerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Bilim tarihi
B) Siyaset tarihi
C) Edebiyat tarihi
D) Askerî tarih
E) Felsefe tarihi

2. Sarı bir ışıkla
Yeşil bir ışıkla
Kara bir ışıkla, sessiz,
Uçtu gövdeleri 245 bin kişinin.
Bura Hiroşima'dır, bu ilk atom bombasıdır
Resmi çıktı
Kulelerin atlarını kamçılıyan arabacının, taşa toprağa,
Çınladı canı 245 bin kişinin

Fazıl Hüsnü Dağlarca

Yukarıdaki parçada, Japonların saldırısıyla II. Dünya Savaşı'na katılan Amerika'nın bu saldırının intikamını almak amacıyla 1945 yılında Japonya'nın Hiroşima ve Nagazaki kentlerine atom bombası atması konusu ele alınmıştır. Şair yaşadığı dönemde gerçekleşen ve birçok insanın ölmesi ve yaralanması ile sonuçlanan bu olay karşısında duyduğu üzüntüyü dile getirmiştir. Buna göre edebî eserler ----

Bu parçadan hareketle boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) toplumların yaşadığı olayları sebep-sonuç ilişkisi içerisinde inceler.
B) yaşanan olayları aynen yansıtır, tarihe ışık tutar.
C) okuyucuyu bilgilendirmek amacıyla tarihî olayları derinlemesine inceler.
D) tarihî olayları kronolojik sıraya göre ele alır.
E) yazıldıkları dönemden bağımsız değildir, döneminin izlerini taşır.

3. I. İslamiyet'in kabulü
II. Kavimler Göçü
III. Tanzimat Fermanı
IV. Ticari faaliyetler
V. İstanbul'un Fethi

Yukarıdakilerden hangileri Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında doğrudan etkili olmuştur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV
E) IV ve V

- 4.

I.	Türk kültür ve edebiyatının uygarlık tarihini etkilemesi, köklü bir geçmişe sahip olduğunu gösterir.	( )
II.	Edebî eserlerde, tarihî olaylara yer verilmez, tarihî olayları tarihçiler anlatır.	( )
III.	Edebiyat tarihi, toplumların yaşadıkları olayları sebep-sonuç ilişkisi içerisinde inceler.	( )

Yukarıdaki numaralanmış yargılardan doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I	II	III
A)	(D)	(Y)	(D)
B)	(D)	(D)	(Y)
C)	(D)	(Y)	(Y)
D)	(Y)	(D)	(Y)
E)	(Y)	(Y)	(D)

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?**

- A) "Mesnevi, roman ve destan", İslami dönem Türk edebiyatı içerisinde değerlendirilen edebî türlerdir.
B) Türk edebiyatı, "İslamiyet öncesi Türk edebiyatı (destan dönemi), İslami dönem Türk edebiyatı ve Batı uygarlığı etrafında gelişen modern dönem Türk edebiyatı" olmak üzere üç ana döneme ayrılır.
C) "Din değişimi, coğrafya değişimi, kültürel değişim, lehçe ve şive ayrılıkları" Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında kullanılan ölçütlerdir.
D) Edebiyat tarihi kitaplarında edebî eserler hakkında bilgi vardır ancak edebî eserlerin tam metnine yer verilmez.
E) İslami dönem Türk edebiyatı, "klasik Türk edebiyatı (divan edebiyatı) ve halk edebiyatı" olmak üzere ikiye ayrılır.

6.

Bu tabloda boş bırakılan yerlere, edebiyat tarihinin kapsamına doğrudan giren konular yazılmak istense aşağıdakilerden hangisi bu tabloda olamaz?

- A) Şair ve yazarların hayatları
- B) Yazınsal ürünler
- C) Edebî dönemler
- D) Tarihî mekânlar
- E) Siyasi ve sosyal değişimler

7. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Toplumun yaşadığı coğrafi çevre, toplum hayatında meydana gelen siyasal ve toplumsal gelişmeler edebiyatı doğrudan ilgilendirir.
- B) Savaşlar, göçler, din ve medeniyet değişiklikleri edebiyata farklı biçimlerde yansır.
- C) Türk edebiyatı, başlangıçtan günümüze kadar üç farklı medeniyetin etkisinde gelişmiştir.
- D) Türk edebiyatında İslamiyet öncesi dönemin etkileri, İslamiyet kabul edilir edilmez kaybolmuştur.
- E) Edebiyatımızda asıl köklü değişiklik 10. yüzyıldan itibaren İslamiyet'in kabul edilmesiyle kendini göstermiştir.

8. Aşağıdakilerden hangisi Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında kullanılan ölçütlerden biri değildir?

- A) Dil anlayışı
- B) Bireysel sanat anlayışları
- C) Kültürel dönüşümler
- D) Yaşanılan coğrafya
- E) Dinî yaşamın etkisi

9. (I) Milletler, uzun tarihleri boyunca edebiyatla ilgili sayısız eserler meydana getirirler. (II) Edebiyat, bir milletin hayat damarıdır, yaşanan dönemi ilgilendirir, bu nedenle tarihinden bağımsız olarak gelişir. (III) Edebiyat eserleri olmayan milletler uygarlaşamaz, tarih sahnesinden silinirler. (IV) İşte edebiyat tarihi, bir ulusun yüzlerce senede meydana getirdiği edebî eserleri kronolojik bir sıra içinde inceleyen bilim dalıdır. (V) Edebiyat tarihi, edebî eserlerle o eserleri yaratanları sosyal çevresiyle beraber inceler.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisinde edebiyat-tarih ilişkisiyle ilgili bilgi yanlışı yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. Bir dilin bilinmeyen bir dönemde ayrılan kollarına lehçe

I

denir. Türkçede Yakutça ve Azerice olmak üzere iki lehçe

II   III

vardır. Bu lehçelerle, Türkiye Türkçesi arasında büyük ses, kelime ve şekil farklılıkları mevcuttur. Bir dilin takip edilebilen tarihî seyri içinde ayrılan kollarına ise şive denir.

Çağdaş Türk edebiyatlarını; Kırgız, Kazak, Özbek

V

edebiyatları şeklinde birbirinden ayırırken kullanılan ölçüt, bu edebiyatların farklı coğrafyalarda oluşan değişik şivelere ait olmalarıdır.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11. Aşağıdakilerden hangisi edebiyat tarihçisinin görevlerinden biri değildir?

- A) Edebiyatın dönemlerini belirlemek
- B) Tarihî olayları kronolojik sıraya göre düzenlemek
- C) Şair ve yazarların yaşamlarını incelemek
- D) Tarihî ve toplumsal olayların eserlere nasıl yansımalarını incelemek
- E) Edebî dönemlerin özelliklerini tespit etmek

1. İslamiyet Öncesi Türk şiiri ile ilgili aşağıdaki “Doğru (D) / Yanlış (Y)” değerlendirmelerinin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bu dönemde ortaya çıkan koşma nazım şekli sonradan halk edebiyatında da kullanılmıştır. (D)
B) Sagu adı verilen törenlerde ölüm konulu şiirler söylenmiştir. (Y)
C) 7’li hece ölçüsü ile söylenen savlarda kahramanlık konusuna yer verilmiştir. (Y)
D) İlk dönem ürünleri, dinî törenlerde ortaya çıkmıştır. (D)
E) Koşuk ve sagu adı verilen şiirler, şamanlar tarafından bağlama adı verilen saz eşliğinde söylenirdi. (Y)

2. İslamiyet öncesi Türk edebiyatında şairlere ----, ----, ----, ---- gibi adlar verilirdi.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) kam
D) âşık
B) şaman
E) ozan
C) oyun

3. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk şiirinin genel özelliklerinden değildir?

- A) Bu dönemde ortaya çıkan eserlere koşuk, destan, sagu gibi adlar verilmiştir.
B) Dinî törenlerde ortaya konulan bu ürünlerin ilk sanatçıları da din adamlarıdır.
C) Bu dönem ürünlerinde zengin kafiye ve beyit nazım birimi kullanılmıştır.
D) Aşk, doğa, yiğitlik, ölüm gibi konulara yer verilmiştir.
E) Şiirler, millî ölçümüz olan hece ölçüsü ile söylenmiştir.

4. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi ayrıç içerisindeki terimle uyumsuz?

- A) “Sığır” adı verilen süre avlarında söylenen şiirlerdir. Konusu daha çok doğa, aşk, savaş ve yiğitliktir. (Koşma)
B) Bugünkü atasözlerinin ilk örneği sayılır. *Divânü Lü-gâti’t-Türk*’te çok sayıda örneği vardır. (Sav)
C) Göç, sel, savaş gibi toplumu derinden etkileyen olaylar sonucunda halk arasında kendiliğinden oluşan manzum metinlerdir. (Destan)
D) “Yuğ” törenlerinde ölen kişinin erdemlerini ve onun ölümünden duyulan üzüntüyü dile getiren şiirlerdir. (Sagu)
E) İslamiyet öncesi Türk şiirinde kullanılan çalgı aletidir. Şiirler bu çalgı aleti ile bir musiki eşliğinde söylenir. (Kopuz)

5.

Koşuk	Günümüz Türkçesi
Begler atun argurup	Beyler atlarını yordular
Kadgu anu turgurup	Kaygı onları durdurdu
Mengzi yüzi sargarıp	Benizleri, yüzleri sarardı
Kürküm angar türtülür	Sanki safran sürülmüştü

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bozkır kültürüne ait izler taşımaktadır.
B) 7’li hece ölçüsü ile söylenmiştir.
C) Sözlü edebiyat ürünlerindedir.
D) Arapça ve Farsça sözcüklerin kullanıldığı ağır bir dili vardır.
E) Uyak düzeni “a-a-a-b” şeklindedir.

6.

I.	Yazılı edebiyat, Uygur dönemiyle başlar.	( )
II.	<i>Orhun Abideleri</i> ’nin bulunduğu ülke Moğolistan’dır.	( )
III.	<i>Orhun Abideleri</i> , otuz sekiz harfli bir Türk alfabesi olan Köktürk alfabesiyle yazılmıştır.	( )

Yukarıdaki yargılardan doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I	II	III
A)	(D)	(Y)	(D)
B)	(Y)	(D)	(Y)
C)	(Y)	(D)	(D)
D)	(Y)	(Y)	(Y)
E)	(D)	(Y)	(Y)

7. (I) *Orhun Abideleri* (Köktürk Kitabeleri), Göktürklerin tarihini yansıması bakımından büyük önem taşır. (II) Gerçekte bu kitabeler, bir tür mezar taşıdır; Türkler, ölenlerin ardından onların yaptıklarını anlatan taşlar dikmişlerdir. (III) Bu taşlara genel bir ifade ile “balbal” adı verilmiştir. (IV) Abidelerde, ölen kişilerin yaptıkları kendi ağızlarından anlatılır, böylece ölen kişinin son-suzluğa eriştiği sanılırdı; bu nedenle bu taşlara “bengi taş” adı da verilmiştir. (V) Abideler, 9. yüzyılda dikilmiş üç kitabeden oluşmuştur.

***Orhun Abideleri* (Köktürk Kitabeleri) ile ilgili yukarıdaki cümlelerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?**

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

8. O sığırtmaç, bir kopuz isteyip getirip prene verdi. Oradan onu götürüp şehrin ortasında kavşakta büyük kalabalığın arasına oturttu, prens kopuz çalmakta çok ustaydı. Eli kopuz çalarak ağız şarkı söyleyerek oturdu. Ülke halkı tümüyle başına toplandı, şarkısına hayran kalarak ona acıyıp ağlayarak etrafını doldurup duruyorlardı. Ayrıca o ülkede ne kadar sefil dilenci varsa hepsi orada toplandı. Prens orada beş yüz dilenciye besledi. Hepsini mutlu oldu.

Uygur metinlerinden iki prensin öyküsünün işlendiği bu metin, aşağıdaki yazılı edebiyat ürünlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Irk Bitig
B) *Köktürk Yazıtları*
C) *Kalyanamkara ve Papamkara Hikâyesi*
D) *Dede Korkut Hikâyeleri*
E) *Altun Yaruk*

9. *Orhun Abideleri*'nin Türk dili ve kültürü açısından önemi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) İlk yazılı edebî metinlerdir.
B) İlk sözlük çalışmasıdır.
C) İlk İslami ürünlere örnektir.
D) İlk ansiklopedi ve dil bilgisi kitabıdır.
E) İlk folklor çalışmasıdır.

10. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) Yazılı edebiyat, Köktürk Dönemi ve Uygur Dönemi olmak üzere ikiye ayrılır.
B) Köktürk Dönemi'nde “Gök Tanrı” inancı varken Uygur Dönemi'nde “İslamiyet” etkili olmuştur.
C) Köktürk Dönemi'nde dil, yabancı dillerin tesirinden uzak, sade bir Türkçedir.
D) *Orhun Abideleri*'nde Köktürk alfabesi kullanılırken *Altun Yaruk* ve *Sekiz Yükmek* gibi eserlerde Uygur alfabesi kullanılmıştır.
E) *Köktürk Kitabeleri*'nde aliterasyonlu bir söyleyiş vardır.

11. 1709 yılında Rusya ile İsveç arasında yapılan Poltava Savaşı'nda, İsveç subaylarından Strahlenberg Ruslara esir düştü ve Sibiryaya sürüldü. 13 yıllık sürgün hayatında Kuzey Rusya'yı baştan başa dolaşan Strahlenberg, eski Türklere ait bazı yazıtlar buldu. Bunlar, VI. yüzyıldan önce yazılmıştı. Bu İsveçli subay ülkesine döndükten sonra anılarını yazdı ve bu kısa içerikli, çoğunluğu mezar taşlarına kazınmış yazıtlardan söz etti.

Bu parçada sözü edilen yazılı edebiyat ürünleri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Köktürk Yazıtları*   B) *Altun Yaruk*
C) *Irk Bitig*   D) *Sekiz Yükmek*
E) *Yenisey Yazıtları*

12. Yazılı edebiyatla ilgili aşağıdaki “Doğru (D) / Yanlış (Y)” değerlendirmelerinin hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Eski Çin kaynakları dışında *Orhun Abideleri*'nden söz eden ilk kaynak, 13. yüzyılda tarihçi Cüveyni'nin *Tarih-i Cihangüşa* adlı eseridir. (D)
B) *Köktürk Yazıtları*, Türkiye'de ilk kez Arap harfleriyle Necip Asım tarafından yayımlanmıştır. (D)
C) VIII. yüzyıldan önce yazılmış olan *Köktürk Yazıtları*, edebî bir metin olmayıp mezar taşları mahiyetindedir. (Y)
D) *Sekiz Yükmek*, *Altun Yaruk* gibi Uygur Dönemi yazılı metinlerinin çoğunluğu, dinî içerikli ve tercüme metinlerdir. (Y)
E) Göktürk tarihini anı biçiminde kaleme alan Bilge Tonyukuk anıtının anlatımıyla Yollug Tigin'in anlatımı farklıdır; Tonyukuk'un dili daha yalın, konuşma diline daha yakındır. (D)